231. Številka. V Ljubljani, v petek, 8. oktobra 1915. XLVIII. leto.

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen: celo leto naprej . . . . K 24·— | pol leta „ . . . . „ 12·— | četrt leta „ . . . . „ 6·— | na mesec „ . . . . „ 2·—

v upravništvu prejeman: celo leto naprej . . . . K 22·— | pol leta „ . . . . „ 11·— | četrt leta „ . . . . „ 5·50 | na mesec „ . . . . „ 1·90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo,) telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.
Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.
Posamezna številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: celo leto skupaj naprej . K 25·— | pol leta „ „ . . . 13·— | četrt leta „ „ . . . 6·50 | na mesec „ „ . . . 2·30

za Nemčijo: celo leto naprej . . . . K 30·—

za Ameriko in vse druge dežele: celo leto naprej . . . . K 35.—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Naše in nemške čete so vdrle čez Drino, Savo in Donavo v Srbijo.

NAŠE IN NEMŠKE ČETE SO NA CELI SAVSKI IN DONAVSKI ČRTI IZSILILE PREHOD.

Dunaj, 7. oktobra. (Kor. urad.) **Uradno razglašajo:**

Jugovzhodno bojišče.

Avstrijsko - ogrske in nemške vojne sile so včeraj med izlivom Drine in Železnimi vrati na številnih točkah izsilile prehod čez savsko in donavsko črto. Srbski sprednji voji so bil vrženi nazaj.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

* * *

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 7. oktobra. (Kor. urad.) **Wolffov urad poroča:**

Veliki glavni stan, 7. oktobra:

Balkansko bojišče.

Nemške in avstrijske čete so prekoračile Drino, Savo in Donavo na več krajih in so se vstalile na vzhodnem bregu Drine in na južnem bregu Save in Donave.

Vrhovno armadno vodstvo.

* * *

NAVAL NA SRBIJO.

Naše in nemške čete so dne 6. t. m. na mnogih točkah izsilile prehod preko Drine, Save in Donave ter se nahajajo zopet na srbskem ozemlju. Velika nova ofenziva na Balkanu je pričela in takoj prvi udarec združenih čet je bil uspešen. Sava in Donava ste dve mogočni barijeri, katerih prekoračenje je združeno z velikimi težkočami. Srbi so bili svoje pozicije ob teh obmejnih rekah gotovo sijajno uredili in njih prva velika naloga v boju proti napadu avstrijskih in nemških čet je morala biti preprečiti ali pa vsaj kolikor mogoče dolgo zadržavati njihov prehod čez reke. Naše in nemško lakonično poročilo dokazuje, da se jim to ni v nobenem oziru posrečilo in da je bil že prvi naval centralnih držav tako mogočen, da se mu ni mogoče upirati. Nova ofenziva je zasnovana na mnogo obširnejši podlagi, kakor ona lanskega leta. Lani so vdrle naše čete v Srbijo le čez Drino in Savo pri Mačvi, tokrat se razteza napadalna fronta samo ob Savi in Donavi nad 350 km, je torej več ko še enkrat tako dolga kakor lani. Naše in nemše čete bodo morale seveda premagati še mnogo težav. Zlasti severovzhodna Srbija nudi velike težkoče, ker je gorata, ima malo omuniacij in je tudi gospodarsko jako slabo razvita. Naši vojskovodje računajo tudi z najostrejšim odporom srbske vojske, ki si je v preteklih mesecih priredila gotovo mnogo obrambnih pozicij. Kmalu bodemo slišali o krvavih bojih na balkanskem bojišču.

SRBSKO URADNO POROČILO.

Srbski glavni stan poroča dne 4. oktobra: Naša artiljerija je obstreljevala dne 2. oktobra tovorne ladje pri Smederevu. Ubit je bil neki sovražni častnik - opazovalec. Dva nemška letalca sta strmoglavila v Kragujevcu na zemljo. Imela sta povelje, bombardirati južni del mesta.

Boji na Doberdobski planoti.

ODDELKI NEKEGA ITALIJANSKEGA ČRNOVOJNIŠKEGA POLKA SO NAPADLI DOBERDOB TER BILI V PONOČNEM BOJU KRVAVO PREGNANI.

Dunaj, 7. oktobra. (Kor. urad.) **Uradno razglašajo:**

Italijansko bojišče.

Bojevanje na jugo - zapadni fronti se je včeraj omejilo na običajne topovske boje. Le proti severnemu delu Doberdoske planote, pri Petovlju so poskusili oddelki nekega italijanskega polka mobilne milice izvršiti napad. To podjetje se je popolnoma ponesrečilo. Naše čete so pognale ponoči sovražnika čez same pozicije njegovih prednjih straž nazaj.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

* * *

Zasedanje kope Torrione.

Inomost, 7. oktobra. Najvišje poveljstvo razglaša uradno: V Cadornovem poročilu z dne 5. oktobra izrečeno zatrdilo, da se je posrečilo Italijanom, da so nas ovirali pri zopetnem zasedenju Torrione, je napačno in naravnost izmišljeno. Kupo smo vzeli mi, kakor je bilo naznanjeno, dne 23. septembra z jurišem in od takrat dalje se nahaja v naši posesti.

42cm topovi.

Iz nekega pisma iz južno - zapadne fronte:

Popoldne ob 4. Nedelja je, nekam svečano. Mir naokoli. Kar nakrat pa poči, strašno poči na severni strani, ropotanje, žvižganje, kakor strašno grmenje, kakor bi grmeli plazovi s snežnikov. Zemlja se je stresla, strašan odmev strela se razlega gori po zraku, visoko majestetično šumi, čuje se daleč, težka detonacija v daljavi, vsa narava je govorila. Naša najtežja artiljerija je pričela svojo delavnost. Za nas vojake je to svečan trenotek, prizor brez primere, ne more se ga opisati z besedami in občutiti ga more le oni, ki ga je sam doživel . . . Prihaja večer, Italijani mislijo, da so dobili kraj, kjer stoji naš ljubljenec, pa streljajo tja kot zbesneli. Ali zaman. Naš veličastni top še zagrmi in Italijani umolknejo.

Vojni izdatki Italije.

Vojnih izdatkov ima Italija doslej: v juniju za armado 311 milijonov, za mornarico 5 milijonov; v juliju za armado 383 milijonov, za mornarico 30 milijonov. Te številke pomenijo, koliko je stroškov več v primeri s stroški v isti dobi leta 1914. Skupni izdatki za navadne vojne stroške vojaškega budgeta so: v juniju za armado 396 milijonov, za mornarico 77 milijonov; v juliju za armado 460 milijonov, za mornarico 50 milijonov, skupno 510 milijonov, in v avgustu za armado 405 milijonnov, za mornarico 80 milijonov, skupno 485 milijonov.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 6. oktobra. (Kor. urad.) Iz vojnoporočevalskega stana:

4. oktobra. Artiljerija je delovala na več točkah ob fronti. Sovražnik je izstrelil mnogo granat na kolodvor v Krminu, ne da bi napravil kako škodo. Naša artiljerija je obstreljevala z dobrim uspehom opazovalne postojanke sovražnih baterij in vozne kolone na maršu. Konstatiralo se je, da rabi sovražnik granate s plinom, ki provzročajo solze, proti katerih učinku so se naše čete uspešno branile z očali in drugimi primernimi sredstvi. Veliki nalivi ob spodnjem soškem odseku niso zmanjšali delovanja naših čet in niso omejili napredovanja saperskih del.

Giolitti — notranji minister.

»Echo de Paris« poroča, da se vrše tajne seje politikov, katerim je namen, da bi se Giolittija pritegnilo k vladi, da bi postal morda notranji minister, češ, da je neobhodno potrebno, kajti edinost političnega položaja bi močno okrepila stališče vlade. In Giolitti naj bi pomagal s svojim imenom in svojim vplivom.

Proti Garroniju.

Na odgovor lista »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« h govoru Barzilajevemu, ni sledil dosedaj še nikak komentar. Samo »Idea Nazionale« zahteva takojšnjo odpustitev Garronija.

Novi italijanski davki.

Italijanski ministrski svet je sklenil, kakor se razglaša, uvedbo novih davkov za moške določenih starostnih mej, ki ne služijo v vojski, dalje je sklenil, da se znižajo dobitki loterije in uvesti hoče davek na prezenčni denar, ki se ga izplačuje članom mnogoštevilnih kraljevskih ali ministrskih ali drugih komisij za odobrenja, preiskave itd.

Vtihotapljanje medikamentov.

»Corriere della sera« poroča k že naznanjenemu vtihotapljanju medikamentov: Italijanske obmejne oblasti so našle velikanske množine medicinalij, namenjenih za izvoz v Francijo. Policijsko poizvedovanje je dognalo, da je odposlal te stvari, katerih izvoz je strogo prepovedan, neki milanski kemični laboratorij, ki je dobival preko Švice velike množne zlasti aspirina iz Nemčije in je s tem preskrboval Italijo in inozemstvo. Inozemstvo je prejelo 1900 zabojev aspirina potom tega laboratorija, v zalogi se je našlo 700 zabojev aspirina in drugih medicinalij, katere je italijanska vojaška oblast takoj zase rekvirirala.

Novi boji v Volinji.

PRI DUBNU IN PUTILOVKI SO BILI VSI RUSKI NAPADI KRVAVO ODBITI. OB STIRU SE VRŠI USPEŠEN PROTINAPAD NAŠIH ČET.

Dunaj, 7. oktobra. (Kor. urad.) **Uradno se razglaša:**

Rusko bojišče.

Ob besarabski meji in pri Kremenjcu v Voliniji smo odbili več ruskih napadov. Sicer je vladal na vzhodno - gališki fronti in ob Ikvi mir.

Severno od Dubna in ob Putilovki je napadel sovražnik na številnih točkah z močnimi silami, uporabljajoč silno mnogo municije. Bil je povsodi s težkimi izgubami odbit. Mestoma je prišlo do srditega boja na nož na pest, tako pri Oliki je je z običajno hladnokrvnostjo postavila proti Rusom linška divizija. — Vjeli smo okrog 800 mož in več častnikov. Severo - vzhodno Kolkov, na obeh straneh železnice iz Zarnov v Kovel, je prešel sovražnik na posameznih točkah na zapadni breg Stira. Od avstro - ogrskih in nemških sil izvršeni protinapad uspešno napreduje. Avstro - ogrski bataljoni so iztrgali Rusom žilavo branjeno vas Kulikovice ob Stiru ter so vjeli 200 sovražnikov. Nemške čete so pregnale sovražnika iz njegovi pozicij pri Čartorijsku.

Pri c. in kr. vojnih silah ob gorenji Ščari ničesar novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Nova ruska ojačenja na besarabski in vzhodno-gališki fronti.

Iz Črnovic poročajo: Rusi so pripeljali na svojo besarabsko in

LISTEK.

Odvetnikova skrivnost.

Angleški spisal J. K. Leys.

(Dalje.)

XXII.

Glavna obravnava pred porotnim sodiščem proti lady Adi Boldonovi in Hughu Thesigerju zaradi umora odvetnika Feliksa je bila razpisana, slučajno na soboto.

Bil je solnčno lep dan in že dosti pred deveto uro je mnogoštevilna množica oblegala vrata sodnega poslopja in se gnetla na vso moč, ker se je pač vsak bal, da ne dobi prostora, če ne pride med prvimi v dvorano. Na srečo je tudi O' Neil prišel precej zgodaj ter mogel posredovanjem pri čmerikavem policijskem stražniku izposlovati, da je napravil red, ker sicer bi oče in mati lady Boldonove gotovo ne bili prišli v dvorano. Tudi Marjorija je prišla k obravnavi in povedala je O' Neilu vse svoje misli. Marjorija kar ni razumela, kako da se je mogla Ada sama ovaditi in se obdolžiti hudodelstva, ki ga prav gotovo ni storila. Brez dvoma je bila vsaj v tistem trenotku blazna, je menila Marjorija. Glede najdene druge oporoke Rikarda Boldona ni Marjorija čisto nič dvomila, da je ležala v Adini pisalni mizi že od zapustnikove smrti, češ, le dvoje je mogoče: ali je Feliks, ko je po pogrebu vse popisal, ni našel, ali pa se je tako delal, kakor da bi je ne bil našel. Tudi je glede zastrupljenja odvetnika Feliksa imela Marjorija svoje posebno mnenje; prepričana je bila, da se je Feliks sam zastrupil, lekarnar in njegov sin pa da sta v zmoti, ko trdita, da poznata črepinje, najdene v Thesigerjevi peči, po ostankih etikete. Ada, je bilo mnenje Marjorije, je samo sebe ovadila samo iz ljubezni do Thesigerja, da bi mu pomagala iz nevarnosti. Ravno tako mnenje so imeli tudi starši lady Boldonove, a tudi med občinstvom je prevladovalo mnenje, da obtoženca nista kriva Feliksove smrti. Nekaj ljudi pa je bilo vmes, ki so z nekako zakrknostjo trdili, da sta lady Boldonova in Hugh Thesiger prav gotovo umorila Feliksa.

Malo minut pred deseto uro sta prišla v sodno dvorano dva starejša gospoda, eden miren, dostojanstven gospod, drugi velik, koščen mož, na čigar obrazu je vsaka guba kazala skrajno odločnost. Prvi gospod je bil zastopnik obtožilne oblasti, Edvard Spencer, drugi pa odvetnik Griffith, ki ga je bil izbral O' Neil kot zagovornika za Thesigerja, ker odvetnik Tempest tega zastopstva ni mogel prevzeti. Griffith je bil na glasu moža, ki je s svojo odločnostjo in nepopustljivostjo zmagal že v najobširnejših pravdah. Kmalu za njima je prišel O' Neil in potem še prijazen majhen gospod, zastopnik lady Boldonove.

Sodni predsednik sir Benjamin Cherry je ukazal, poklicati v dvorano lady Ado Boldonovo in Hugha Thesigerja. Ko sta se uzrla, sta drug drugemu dolgo gledala v oči, ne meneč se ne za sodne gospode, ne za radovedno občinstvo. O' Neil ju je natančno opazoval in zdelo se mu je, da izražajo Thesigerjevi pogledi milo, a resno očitanje, v očeh lady Boldonove pa je čital ginjenost in vdanost. Ko sta se obtoženca vsedla, je sodnik otvoril razpravo.

»Gospod Edvard Spencer zastopa obtožbo.«

»Da,« se je oglasil dostojanstveni gospod, »in odvetnik Tempest mi bo pomagal.«

»Kdo je zastopnik lady Boldonove?«

»Jaz, odvetnik Soames,« se je oglasil mali prijazni gospod, »jaz in moj tovariš Wylie zastopava lady Boldonovo.«

»In kdo zastopa Hugha Thesigerja?«

»Nihče, meni najbolj kaže, da se sam zagovarjam,« je naglo in odločno zaklical Hugh Thesiger in vstal z obtožne klopi in stopil korak naprej.

V dvorani je nekoliko zašumelo; tako se je občinstvo začudilo Thesigerjevi izjavi. O' Neil je bil ves potrt in proseče namigaval svojemu prijatelju, naj vendar prekliče to izjavo, a Thesiger je le gledal sodnemu predsedniku v obraz in ni videl O' Neilovih znamenj. Tudi odvetnik Griffith je vstal in začuden pogledal Thesigerja, O' Neila in sodnega predsednika.

»Prosim, gospod predsednik za besedo,« se je oglasil odvetnik Griffith. »Jaz sem bil naprošen, naj prevzamem zagovor in zastopstvo obtoženega gospoda Thesigerja. Seveda, če si je obtoženec stvar premislil . . .«

»Morda bi le kazalo, da prepustite gospodu Griffithu zastopstvo,« je prigovarjajoče rekel sodni predsednik Thesigerju. »Boljšega zagovornika si ne morete želeti.«

»Vem, gospod predsednik, kako odličen pravnik in zagovornik je gospod Griffith,« je izjavil Thesiger, »a meni kaže, da postopam po svojih nazorih in popolnoma samostojno.«

»Svetujem Vam nujno, pustite zastopstvo gospodu Griffithu . . . seveda, če nečete . . .«

»Obžalujem, gospod predsednik, a jaz moram samostojno postopati.«

Sodni predsednik ni ničesar več rekel, nego je odredil, da se opravijo formalnosti, s katerim se začenja obravnava.

»Torej, obtoženi Hugh Thesiger, Vi ste obdolženi, da ste dne 14. septembra namenoma umorili odvetnika Feliksa. Ali se čutite krivega, ali ne?«

Za nekaj trenutkov je zavladala v dvorani grobna tišina, potem se je slišalo, kako je Thesiger tiho, a razločno rekel:

»Umora nisem storil, pač pa sem morda kriv uboja.«

Komaj je bil Thesiger izrekel te besede, je zadonel z obtožne klopi obupen vzklik, ki je vse poslušalce prešinil in koj nato je lady Boldonova s sklenjenima rokama stopila pred mizo sodnikovo.

»Ne, ne, ne!« je kričala. »On tega ni storil! Ne dovolite mu, da tako govori . . . Jaz sem kriva . . . pustite mene govoriti . . .«

(Dalje prihodnjič.)

vzhodno-gališko fronto nova ojačenja, obstoječa večinoma iz neizvežbanih donskih kozakov.

* * *

USPEH NEMCEV PRED DVINSKOM. PONOVNI RUSKI NAVALI MED BOGINSKIM JEZEROM IN SMORGONOM SO SE ZOPET RAZBILI.

Berolin, 7. oktobra. (Kor. urad.) **Wolffov urad poroča:**

Veliki glavni stan, 7. oktobra:

Vzhodno bojišče.

Armadna skupina generala feldmaršala von Hindenburga.

Pred Dvinskom so vdrle naše čete 6 km na široko v sovražno pozicijo. Južno od Drisvijatskega jezera je sovražnik potisnjen še bolj nazaj. Neka atakirujoča ruska kavalerijska brigada je bila postreljena. Med Boginskim jezerom in okolico pri Smorgonu so Rusi ponovili svoje, s težkimi izgubami združene poskuse predreti našo fronto. Ti poskusi so se brezizjemno deloma v bližinskih bojih ponesrečili. Vjetih je bilo 11 častnikov in 1200 mož.

Pri Raggasemu (ob zalivu Rige) so naše na kopnem stoječe baterije težko poškodovale neko rusko torpedovko.

Armadni skupini generalov feldmaršalov princa Leopolda Bavarskega in von Mackensena.

Nič novega.

Armadna skupina generala von Linsingen.

V bojih pri Čartorijsku je sovražnik vržen iz gozdov zapadno tega kraja.

Vrhovno armadno vodstvo.

* * *

Dvinsk.

Štokholm, 7. oktobra. »Birževija Viedomosti« poročajo, da Nemci od dne do dne močneje obstreljujejo Dvinsk. Obstreljevanje je tako močno, da se v mestu, ki je 10 verst od bojne črte, trese zemlja in pokajo šipe. Nemške prednje straže so se prerinile do obrežja Dvine, ki je od Dvinskega oddaljeno 1 in pol verste in se je tam vnel boj med ruskimi in nemškimi prednjimi stražami.

RUSKO URADNO POROČILO.

Ruski generalni štab poroča 4. oktobra: Pri Dvinsku je začela nemška artiljerija včeraj obstreljevati neki naš polk pri vasi Šiškov (10 km zapadno od Dvinska) med železnico in Sventenskim jezerom. Nemci so streljali s topovi zelo velikega kalibra. Pod zaščito ljutega ognja je sovražnik naskočil in osvojil del naših jarkov. Mi smo napravili na te jarke in v njih se nahajajoče Nemce uničujoč ogenj, potem pa so prešle naše čete k protinapadu. Nemci našega ognja niso mogli izdržati ter so se z velikimi izgubami umaknili. Jarke smo zopet zasedli. Ob prehodih čez Mjadsjolko so se razvili ljuti boji. Vas Borovijo, 4 km vzhodno Kozjanov, smo vzeli v naskoku, vjeli sovražnike in ugrabili strojne puške. Vrgli smo Nemce z bajonetom iz vasi Toljaki in Kozli med Kozjani in Postavi. Naše čete so mestoma prešle na levi breg reke Spjaglica, južno od Višnjevskega jezera. Pri osvojitvi vasi Stahovce in Čeremšica južno od Naroškega jezera smo vjeli kakih 300 neranjenih Nemcev s 5 častniki, med njimi 19 artiljeristov z 1 častnikom. Poleg tega smo ugrabili 4 strojne puške in mnogo drugega plena. Na fronti od Smorgona do Pripjeta nobene izpremembe. Ob izlivu Stohoda je zasedel sovražnik vas Požog, pa je bil zopet pregnan. Takisto je bil vržen sovražnik iz pozicij severno vasi Sobiješčice ob Stiru, severno železnice Kovel - Zarni, in iz vasi Koščinobrovska jugozapadno Sobiješčic. Vjeli smo 200 mož ter ugrabili 2 strojni puški. V istem okolišu so naše čete uspešno navalile na Polonne ter so vrgle sovražnika iz vasi Cnimi 4 km jugozapadno od Polon. Pri Kozlincih južno od Čartorijsko smo takisto uspešno prekoračili Stir.

$4^1/_2$ milijona rubljev škode.

Berolin, 7. oktobra. Listi poročajo, da znaša pri osemdnevnih nemirih v Moskvi, v mesecu juniju provzročena škoda $4^1/_2$ milijona rubljev.

Boj za Carigrad.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 5. oktobra. »Agence Telegraphique Milli«: Glavni stan poroča:

Dardanelska fronta: Razen posameznega krajevno se menjajočega ognja se ni pripetilo nič pomembnega. Trije sovražni torpedni čolni, ki so se bližali izlivu Kerevisderesa, so obstreljevali naše levo krilo. Naše anatolske baterije so odgovarjale, vsled česar je nastal na krovu nekega torpednega čolna požar. Nato so trije torpedni čolni zapustili morsko ožino. Z drugih front ni kaj podočati.

Carigrad, 6. oktobra. »Agence Teleg. Milli«: Glavni stan javlja:

Dardanelska fronta: Pri Anafarti je naša artiljerija obstreljevala sovražni tabor blizu Bujuk Gmiklija in provzročila velike zmešnjave in škode. Pri Ari Burnu je včasih infanterijsko in artiljerijsko streljanje. Pri Sedilbahru ni provzročila od sovražnika na našem desnem krilu sprožena mina in proti našemu levemu krilu vprizorjeno običajno bombardiranje nikake škode. Sovražen monitor je poskušal z indirektnim streljanjem bombardirati Gallipoli. Ko je naša artiljerija odgovorila in zadela krov monitorja, je ta odšel. Drugod nič važnega.

Ojačenje turške fronte ob Dardanelah.

Kolonija, 7. oktobra. »Kölnische Ztg.« javlja iz Sofije: Po podpisu turško-bolgarske pogodbe so Turki izpraznili proti Bolgarski stoječe trdnjave in za ojačenje svoje dardanelske fronte poslali 80.000 mož.

Nadaljevanje fracoske ofezive v Champagni.

FRANCOSKI, V TRUMAH IZVRŠENI NAVALI PRI SOUAINU, RAZBITI. NEUSPEHI FRANCOSKIH NAPADOV PRI SAINTE MARIE, NAVARAIN IN BEAU SEJOUR.

Berolin, 7. oktobra. (Kor. urad.) **Wolffov urad poroča:**

Veliki glavni stan 7. oktobra:

Zapadno bojišče.

Francoska ofenziva v Champagnie se je nadaljevala. Po močnem polagoma se do največje ljutosti stopnjujočem artiljerijskem ognju se je napad včeraj ob zori zopet pričel. Severozapadno od Souaina se je ponesrečilo 6 v gostih trumah izvršenih francoskih navalov z najtežjimi izgubami; Francozi so izgubili tudi dva častnika ter 180 mož kot vjetnike. Zapadno od ceste Somme-Py-Souain so mogli deli dveh na novo prispelih divizij v smeri Sainte Marie na enem mestu prodreti čez našo najsprednejšo črto. Mi smo takoj izvršili protinapad ter vrgli sovražnika zopet ven. Vjeli smo 12 častnikov, 29 podčastnikov, 550 mož, ugrabili dve strojni puški. Vzhodno imenovane ceste ni mogel doseči sovražnik pri svojem v masah izvršenem napadu nikakega omembe vrednega uspeha. Proti malemu delu jarka vzhodno pristave Navarian, kjer se je mogel držati, se vrši protinapad. Le pri Tahure in severno od tam se je posrečilo sovražniku po sem in tja valovečem boju osvojiti kakih 800 metrov prostora. Napad se je ob našem protinapadu ustavil. Sovražnikovi poskusi predreti pozicijo severno in severnovzhodno pristave Beau Sejour so se popolnoma ponesrečili. Kjer je mogel prodreti sovražnik do naših jarkov, je bil pobit ali vjet. Pozicija se nahaja popolnoma v naših rokah. Trije častniki, 300 mož je bilo odpeljanih v vjetništvo, 3 strojne puške so bile vzete sovražniku. Ljutemu, pa brezuspešnem napadu v jutranjih urah proti poziciji Briqueterije severozapadno od Ville sur Tourbe, je sledil čez dan slabejši sunek, ki je bil odbit ali pa z artiljerijskim ognjem v kali zadušen.

Severno od Arras so se vršili le brezpomembni boji z ročnimi granatami. V dolini Aisn pri Satigneulu se je ponesrečil slabotnejši francoski napad na neki eksponirani del našega jarka.

Vrhovno armadno vodstvo.

* * *

Angleške izgube.

London, 6. oktobra. Zadnja lista izgub izkazuje 106 oficirjev — 96 jih je padlo na zapadni fronti — in 2936 mož. Med padlimi so: poslanec Crichcon - Stuart, generalna majorja Cabber in Wing ter brigadni general Dod.

Agitacija za splošno vojaško dolžnost na Angleškem.

Iz Londona poročajo: Z ozirom na dogodke na Balkanu, se je znova vzbudila diskusija o uvedbi splošne vojaške dolžnosti na Angleškem. »Daily Mail« pravi: Četverozveza stoji pred novo veliko vojno. Anglija mora postaviti novo armado. »Daily Chronicle« piše: Kitchener je izjavil, da morajo imeti Angleži prihodnje leto 70 divizij, to je 1,400.000 mož na bojišču. Število rekrutov se mora do novega leta znatno pomnožiti. »Daily News« zagovarja stališče, da Anglija ne more uvesti splošne vojaške dolžnosti, ker je prevzela industrijalno produkcijo za zaveznike. Francija je vojaško izčrpana. Le Rusija ima še dovolj materijala na razpolago. Ona lahko postavi 16 milijonov ljudi na bojišča. Nabiranje prostovoljcev se vrši zadnje dni na Angleškem s podvojeno živahnostjo. Navzlic veliki agitaciji pa so uspehi jako neznatni.

Pred novo vojno na Balkanu.

Izbruh bolgarsko-srbske vojne je le še vprašanje malo dni. Sedaj smo tudi že informirani, kako bo vojna najbrž pričela. Bolgarska brzojavna agentura poroča namreč, da je bil ordonančni sluga bolgarskega vojaškega atašeja v Nišu od srbskih policijskih agentov napaden in pretepen. To je eden izmed tistih karakterističnih incidentov, ki se odigravajo pred izbruhom vojne med dvema državama in ki služiju dostikrat za povod odločilnih korakov. Ni izključeno, da bo incident v Nišu ona iskra, ki pade v bolgarski smodnik. Izbruh srbsko-bogarske vojne pomenja tudi vojno z vsemi zavezniki Srbije. Diplomatični stiki med entento in Bolgarijo so že popolnoma pretrgani in sinoči je zapustilo rusko poslaništvo kot prvo bolgarsko prestolico. Anglija in Italija sta se sedaj popolnoma pridružili taktiki svojih ostalih zaveznic. Največje ogorčenje proti Bolgariji vlada seveda v Rusiji. Ruski listi grozijo Bolgarom z najhujšimi kazni in prorokujejo kralju Ferdinandu in njegovim strašen pogin. Da, zanašajoč se na rusofilske tradicije bolgarskega naroda, razpravljajo celo že o načrtu, da bo Rusija, čim zasede njena armada vzhodno bolgarsko ozemlje, sklicala v Trnovo bolgarski narodni zbor ter dala tam izvoliti novega bolgarskega kralja. To so seveda fantazije, katere omenjamo, da označimo globoko razočaranje, ki je zavladalo posebno na Ruskem vsled položaja na Balkanu.

Ententa je med tem očividno izgubila še drugo diplomatično bitko. V Atenah se je konstituiralo pod predsedstvom Zaimisa novo ministrstvo, ki ima sicer značaj koalicijskega kabineta, ki pa pomenja konec Venizelosove politike. V kabinetu se nahajajo Gunaris, Theotokis, Rhallis, ki so v parlamentu z največjo ostrostjo protestirali proti izkrcanju ententnih čet in poudarjali, da Grška nima nikakih dolžnosti iz zavezniške pogodbe s Srbijo. Preobrat v Atenah je najhujši udarec za četverozvezo in spravlja entento v največje, ne le diplomatične, temveč tudi vojaške zadrege. Že se poroča iz Aten, da je bilo izkrcanje ententnih čet ustavljeno. Položaj še ni popolnoma jasen. V ponedeljek se predstavi novi grški kabinet v zbornici in precizira gotovo stališče Grške.

Iz Romunije prihajajo ponovna zatrdila, da je romunska vlada odločena varovati nevtralnost.

* * *

ODHOD POSLANIKOV IZ SOFIJE.

Sofija, 6. oktobra. Bolgarska agentura:

Zastopniki četverozveze so sinoči zahtevali svoje potne liste. Italijanski poslanik se je pridružil svojim tovarišem, dasi ni bil izročil nikake note. Enako je storil belgijski poslanik. Danes dopoldne je tudi srbski poslanik zahteval potne liste.

Rim, 6. oktobra. »Agenzia Stefani« javlja: Poslanika Angleške in Italije sta izročila bolgarski vladi noto, s katero se pridružujeta ultimatumu Rusije in Francije in zahtevata potne liste.

»Morningpost« javlja, da je ruski poslanik v Sofiji bolan in da najbrž ostane kot privatna oseba v Sofiji.

Rim, 7. oktobra. »Agencia Stephani« poroča: Zunanji minister Sonnino je ukazal, da se izroče bolgarskemu poslaniku potni listi.

Vojna napoved četverozveze.

Lugano, 7. oktobra. »Corriere della sera« dvomi, da bi četverozveza takoj napovedala Bolgariji vojno, kajti Rusi, Francozi in Angleži za sedaj še niso dovolj pripravljeni za ofenzivo in ne morejo izbrati primernega trenotka za napad. Vrhu tega sme Bolgarska računati na turško pomoč.

Rusi hočejo preko Romunije nad Bolgarijo?

Iz Bukarešte poročajo: »Adeverul« javlja, Rusi organizirajo armado, ki naj koraka preko Romunije Srbiji na pomoč. Ta vest je vzbudila v romunski javnosti veliko razburjenje. General Popescu izjavlja v »L' Eclair des Balcans«, da romunska armada ne bo trpela, da bi Rusi kršili nevtralnost Romunije.

Italija in Balkan.

Lugano, 7. oktobra. Iz Rima poročajo: Italija se je pridružila ruskemu ultimatumu, ker logično ni mogla nič drugega storiti. Če se udeleži vojne napovedi svojih zaveznic Bolgarski, še ni vzeto v pretres. Vladi blizu stoječi krogi so mnenja, da ostane za sedaj pri pretrganju zvez z Bolgarijo in je nadaljnje postopanje odvisno od tega, če poseže Bolgarija v vojno centralnih držav proti Srbiji. »Corrieru« se zdi to čakanje naravno in primerno, češ, zavezniki zdaj sploh niso v položaju, da bi proti Bolgariji nastopili ofenzivno. Dokler ne dobe ojačenj, se bodo omejili na varstvo srbsko - grške železnice. Slabo je pri tem le to, da se moreta Bolgarija in pač tudi Turčija mirno pripraviti proti Srbiji. Romunska ne misli prehiteti dogodke. Bližnja prihodnjost je temnejša, kakor kdaj poprej, a ne pozabimo, da je Balkan dežela presenečenj in da se današnje razmere lahko že jutri premene v svoje nasprotje.

BOLGARIJA ZAVEZNICA AVSTRIJE IN NEMČIJE.

Preko Kopenhagena poročajo iz Petrograda: Tukajšnji diplomatični krogi so izvedeli, da je zavezniška pogodba med Bolgarijo, Avstrijo in Nemčijo že podpisana.

Strategična razvrstitev bolgarske armade je končana. Napad lahko prične vsak trenotek.

Knez Hohenlohe v Sofiji.

Sofija, 6. oktobra. »Agence Telegraphique Bulgare«: Knez Hohenlohe je dospel danes sem iz Carigrada in je izstopil v kraljevski palači kot gost kralja Ferdinanda.

Bolgarsko sobranje.

Sofija, 7. oktobra. Ministrski svet je pretresal vprašanje o sklicanju sobranja. Mogoče je, da bo parlament sklican na dan 15. oktobra.

Muštafa-paša — Dedeagač.

Sofija, 6. oktobra. »Agence Telegr. Bulgare«: Železnico od Muštafe-paše do Dedeagača je danes prevzelo bolgarsko osobje. Promet bolgarskih vlakov se začne v kratkem.

BOLGARSKO - SRBSKA VOJNA SE ZAČNE DANES ALI JUTRI?

Kolonija, 7. oktobra. »Kölnische Zeitung« javlja: Glasom poročil francoskih listov iz Soluna, pričakujejo v Sofiji, da se začno sovražnosti bolgarske armade proti Srbiji dne 8. ali 9. oktobra.

Srbsko-bolgarski konflikt v Nišu.

Sofija, 7. oktobra. »Agence Telegraph. Bulgare« javlja: Resen konflikt se je primeril zadnji ponedeljek v Nišu. Bolgarskemu vojaškemu atašeju dodeljen ordonančni vojak je bil od srbskega policijskega agenta napaden in ranjen. Zdravniki so konstatirali 4 cm široko rano na glavi in poškodovanje lobanje. V Sofiji je to provzročilo razburjenje.

IZKRCANJE ČETVEROZVEZNIH ČET V SOLUNU.

Berolin, 7. oktobra. Iz Aten javljajo: Izkrcanje četverozveznih čet se ni zgodilo ne na srbskem izvoznem pomolu, ne na drugih mestih solunskega pristana. Po zadnjih brzojavkah je število doslej izkrcanih četverozveznih čet dosti manjše, kakor so trdile prve, od četverozvezne strani izhajajoče vesti. Gre samo za malo tisoč mož, ki stoje doslej na grških tleh.

London, 7. oktobra. Reuter javlja iz Aten: Časopisi in tudi najbolj opozicijonalni listi zavzemajo glede izkrcanja četverozveznih čet v Solunu rezervirano stališče. Splošno se uvideva, da je najbolje, pustiti, naj se razmere razvijejo.

Izkrcanje v Solunu prekinjeno?

Preko Chiassa javljajo iz Aten 6. t. m.: Včeraj pričeto izkrcanje četverozveznih čet v Solunu je bilo prekinjeno, dokler se položaj ne razjasni.

Zavezniki se hočejo izkrcati tudi v Dedeagaču?

Iz Aten poročajo, da nameravajo zavezniki izkrcati tudi v Dedeagaču, oziroma ob bolgarsko - egejski obali 150.000 mož.

Dedeagač blokiran.

Geneva, 7. oktobra. »Corriere della sera« javlja, da je bolgarska vlada ustavila ves železniški in cestni promet v Dedeagač, ki ga je četverozveza blokirala. Dedeagač je na vse strani zaprt. Na kopnem je postavljenih mnogo baterij, pripravljenih vedno, da odbijejo napad angleško - francoskega brodovja.

Pripravljene čete.

Solun, 7. oktobra. Poročevalec lista »Figaro«, ki je odtod naprej potoval, je povedal, da so na Mudrosu pripravljeni znatni angleški in francoski kontingenti vojakov za podporo Srbiji ali za napad na Bolgarijo.

Vesti o bombardiranju Varne.

Dunajski listi poročajo: Dunajska Tribuna ima iz Soluna vest, da bombardirate dve ruski brodovji bolgarsko pristanišče Varno ob Črnem morju.

Bitka narodov v Makedoniji.

Bukarešta, 7. oktobra. »L' Independance Roumaine« piše: Naj bodo četverozvezne sile še tako velike, vsekako je ofenziva proti Nemcem stopila v drugo vrsto. Veliko podjetje, kakor je namerava četverozveza, zahteva časa. Minili bodo tedni, predno bodo četverozvezne čete pripravljene, bodisi proti Bolgariji, bodisi proti centralnima državama. Stojimo pred najbolj dramatičnim delom konflikta. Macedonska tla bodo morda v kratkem prizorišče bitke, katere posledice bodo še odločilnejše, kakor posledice bitke pri Lipsku?

NOVI GRŠKI KABINET.

London, 7. oktobra. Reuterjev bureau poroča iz Aten: Člani novega grškega kabineta so: Zaimis, predsednik, predsedstvo in zunanje posle; Gunaris notranje, Vanelitas vojna, Kundriotis mornarica, Dragumis finance, Theotokis trgovina in nauk, Rhallis justica in železnica. Glede vojnega ministrstva pride mogoče še do izpremembe. Novi kabinet se predstavi zbornici v ponedeljek.

Lugano, 7. oktobra. »Corriere« javlja iz Aten: Venizelos je pripravljen, podpirati vlado, če bo nadaljevala mobilizacijo in četverozveznim četam dovolila prehod.

Koalicijsko ministrstvo na Grškem.

Rotterdam, 7. oktobra. Iz Aten javljajo: Kralj je davi prosil prejšnje ministrske predsednike za njih sodelovanje. Sklenilo se je, ustanoviti koalicijsko ministrstvo.

Berolin, 7. oktobra. Iz Rotterdama javljajo: Ustanovitev grškega koalicijskega ministrstva iz prejšnjih ministrov, izvzemši Venizelosa, se smatra kot zagotovljeno. Odstop Venizelosa priča, da je med Venizelosom in med kraljem veliko nasprotje. Venizelos je rekel dopisniku »Daily Telegrapha«, da je kralju ponovil svojo, v parlamentu podano izjavo, nakar mu je kralj rekel, da je med njima skupno delovanje odslej nemogoče. Po seji je kralj poklical Venizelosa ter mu ostro očital, da je prekoračil dogovorjene meje vladne politike.

Lugano, 7. oktobra. Venizelos je rekel dopisniku »Pall Mall Gazette«: Odstopa ministrstva ni bilo preprečiti, ker se moje naziranje o pogodbenih dolžnostih Grške proti Srbiji ne vjema s kraljevim naziranjem.

Burna seja grškega parlamenta

Atene, 5. oktobra. Včeraj je bila v parlamentu burna razprava, ki je trajala vso noč. Venizelos je zastopal mnenje, da je podan casus foederis, če bi Bolgarska napadla Srbijo. Pogoj je, da Srbija postavi 150.000 mož proti Bolgarski. Ker pa Srbija tega sedaj ne more storiti, je Venizelos vprašal četverozvezo, če hoče nadomestiti manjkajoče sile. Odgovor je bil potrdilen. Vsled tega se je zgodilo izkrcanje, ki pa Grške ni treba skrbeti, ker je četverozveza opustila svoj prejšnji namen, dati Bolgarski Kavalo. Angleško - francoska ekspedicija ne bo motila grške mobilizacije. Venizelos je vnovič poudarjal, da hoče, če bo še na krmilu, pomagati Srbiji, ako bi jo Bolgarska napadla. V opravičenje svoje politike je Venizelos še rekel, da je začetkom vojne s privoljenjem krone zavzel začasno stališče nevtralnosti, da pa hoče v slučaju bolgarskega napada vmes poseči. Pogodba s Srbijo velja 10 let. Obrnil se je do Srbije, da se pogodba razglasi. Z dovoljenjem srbske vlade bo lahko še kaj več povedal, poudarja pa že sedaj, da ta pogodba ni naperjena samo proti Bolgariji, ampak sploh proti tretji sili. Venizelosu bi bilo žal, če bi Grška prišla v nasprotje s centralnima državama, ki ju spoštuje zaradi njiju kulturonosnega delovanja, ki pa sta, žal, zaveznici Turčije, katere interesi so grškim nasprotni. Ni izključeno, da nastopi Grška ob strani Srbije proti Bolgarski, ne da bi to formalno pomenilo vojno stanje med Grško in centralnima državama. — Bivši ministrski predsednik Gunaris je odgovoril, da je pogodba s Srbijo nična, ker se je casus foederis zgodil že štirikrat, pa se ni izvršil. Grška je v poletju 1914.

zaman klicala Srbijo na pomoč zoper grozeč napad Turčije. Ravnotako je Srbija tekom sedanje vojne trikrat brez uspeha klicala Grško na pomoč. V interesu Grške je pač, da pomaga Srbiji v slučaju bolgarskega napada, da ne postane Bolgarija preveč močna, a če bi šla Grška sedaj ob strani četverozveze v boj proti Bolgariji, bi to le provzročilo njen propad. Rallis, Demeter Rarxopulos, Dragumis, Teotokis in Gunaris so odločno ugovarjali, da četverozveza krši grško nevtralnost. Rekli so, da je to brutalnost in da Venizelosov protest proti izkrcanju ni bil dovolj energičen. Napadali so Venizelosa, zlasti Teotokis in Gunaris, zlasti zaradi njegove politike glede Srbije in mu očitali, da je provociral izkrcanje francoskih in angleških čet s tem, da je vprašal četverozvezo, če hoče namesto Srbije postaviti 150.000 mož. — Razprava je trajala vso noč. Ob 5. zjutraj je stavila vlada vprašanje, če ji zbornica zaupa. Za vlado je glasovalo 142 poslancev, proti 102, 13, med njimi ministri, so se vzdržali glasovanja. Mobilizacija se vrši v redu, a brez navdušenja.

Vsebina grško - srbske pogodbe.

Milanski listi poročajo:

Venizelos je v grški zbornici izjavil, da bo naprosil srbsko vlado, naj privoli v objavo srbsko - grške zvezne pogodbe, iz katere je razvidno, da je Grška zavezana, bojevati se proti vsaki državi, ki bo skupno z Bolgarijo napadla Srbijo.

Venizelosova izjava je napravila v zbornici največji vtisk.

Grška protestira vnovič.

Bazileja, 7. oktobra. »Baseler Anzeiger« javlja iz Pariza: Grški poslanik je izročil drugo, ostrejšo protestno noto proti izkrcanju vojaštva v Solunu.

Razburjenje na Angleškem radi Grške.

London, 6. oktobra. »Times«, »Morningpost«, »Daily News« in »Daily Chronicle« prihajajo z ozirom na grško krizo do spoznanja, da edina možnost, pojasniti hitro neznosni položaj, je ta, da se v Solunu izkrcane čete takoj in čim bolj mogoče pomnože in podpro z mogočnim brodovjem. »Times« in »Morningpost« silita tudi na to, naj se pozove grškega kralja, da svoje namene brezdvomno pojasni.

Zasedenje Macedonije.

Solun, 7. oktobra. »Macedonia« javlja, da bodo grške čete zasedle Doiran, angleške in francoske čete pa druge dele Macedonije. Italijanskih čet doslej še ni v Solunu.

Solunski zapovednik.

Geneva, 7. oktobra. »Agence Havas« javlja iz Aten: Brat grškega kralja, princ Nikolaj, bo nemudoma imenovan za zapovednika v Solunu. Princ Nikolaj je zavzemal to mesto tudi med balkansko vojno.

Grško-romunski dogovor.

Hag, 7. oktobra. »Courant« javlja iz Aten: Grška se pripravlja, da sklene z Romunijo dogovor, glasom katerega bi bili vezani, pomagati druga drugi v slučaju bolgarskega napada.

STALIŠČE ROMUNSKE.

Bukarešt, 7. oktobra. Iz pisanja časopisov skoro vseh barv in po vesteh iz merodajnih romunskih krogov izhaja, da Romunska dogodkov na Bolgarskem in na Grškem ne smatra za povod premeniti svoje čakalno stališče.

Radoslavov izjavlja, da ostane Romunija nevtralna.

Iz Bukarešte poročajo: Bolgarski ministrski predsednik Radoslavov se je izjavil napram zastopnikom vladne stranke: Bolgarija lahko upravičeno upa, da bo postal njen položaj mnogo ugodnejši. Razširila bo svoje meje proti jugozapadu in jugu. Konflikt med Romunijo in centralnima državama je poravnan. — Romunija bo ostala ves čas ofenzive centralnih držav nevtralna, tudi v slučaju, če bi se pojavile na Balkanu nove komplikacije.

Kako postopajo Italijani v Furlaniji.

Ko je Italija napovedala Avstriji vojno, je šla italijanska armada ponosnih korakov čez mejo, z godbo so prikorakale italijanske čete v Krmin, v Červinjan, v Višek. Na meji so bili med predstražami mali spopadi, ali nikakega resnega odpora, ker naše vojaštvo je imelo nalogo, izprazniti furlansko nižino in se umakniti na levi breg Soče. Tako so italijanske čete lahko šle čez Sočo. Most v Pierisu ki je bil porušen, so postavili zopet in ob Soči so naredili štiri mostove na čolnih. V Pieris, Beljan, Škocijan in Turjak so prikorakali Italijani dne 5. junija, dočim je dospel 94. italijanski polk v Tržič 9. junija. Italijani so prihajali v vsak kraj s ponosom, čete, polne poguma in entuzijazma, ker so verjele, da v dveh dneh bodo že v Trstu brez boja in brez vsakega znatnejšega odpora od vsake strani. Oficirji so trdili, da Avstrija nima več vojakov, nima municije, nima živil. Ko so pa izvedeli italijanski vojaki, da so na Krasu avstrijske vojne sile, so se začeli malce drugače obnašati, začeli so kazati razočaranje in nemir . . .

S civilnim prebivalstvom so postopali, kamor so prišli, jako slabo. Vse moške do 50. leta in še čez so aretirali, češ, da so vohuni. V Tržiču, v Turjaku, v Starancanu, v Ronkih so internirali polno oseb, tudi cele družine. Na duhovnike so kričali »spie«, »porci« itd. Duhovnike so polagali na konje in morali so jahati, dasi ne znajo, ali smejali so se jim italijanski vojaki in norce brili ž njimi. Tržiškega dekana don Krena so vklenili z nekim drugim individujem in moral je tako peš v Červinjan. Tam se je onesvestil in padel na tla; pomagal mu je župnik don Geat.

Cerkve so spremenili v prenočišča in v obednice, paramente in svete posode so raztrgali, razbili, razmetali. Tudi slike in kipe našega cesarja so na poseben način profanirali. V občinskih dvoranah so odstranili slike našega cesarja in jih nadomestili s slikami italijanskega kralja, ali ne le to, marveč tudi trgali so te slike in si jih metali pod noge.

Kakor so v Fari italijanski vojaki s kladvi razbili kip našega cesarja, ki stoji sredi trga, tako se je zgodilo tudi v Turjaku. Italijanski vojaki so pljuvali na cesarski kip, vzgled za to jim je dal oficir. Potem so kip razbili in na njegovo mesto postavili par rogov.

Kakor hitro so prišli Italijani v ta ali oni kraj, so pričeli z rekvizicijo, v najboljšem slučaju so plačali desetino realne vrednosti. Vojaki so šli v kleti, pili vino, se opili in pustili sode odprte. Iz hiš so odnesli pohištvo in vrednosti, tuintam so pustošili, kjer se jim je baš zdelo.

Prebivalce, ki niso kar goreli veselja, ker so prišli »odrešitelji«, so insultirali: »spie« (vohuni), »porci di tedeschi« (svinje nemške). Treba pribiti, da se je furlansko prebivalstvo vedlo proti Italijanom vedno sovražno, ali je bilo vsaj pasivno, tudi takrat, ko je prihajal kralj, ki je šel večkrat čez tržiški teritorij. Časih so se ženske in otroci predrznili norčevati se z italijanskimi vojaki, rekoč: Kmalu boste morali nazaj čez Sočo!

Vojaške oblasti so zahtevale od Furlanov, da naj jim pokažejo pot in naznanijo avstrijske pozicije, ali povedali so jim ravno nasprotno in jih varali.

Med italijanskimi vojaki so bili razširjeni listi, kako da zmaguje italijanska armada v Tridentu (v Tridentu pa najbrže, kako da zmagujejo na Goriškem).

Dobile pa so se osebe, ki so se takoj pridružile sovražniku, kakor hitro je dospel v kraj. Služili so mu kot kažipoti in informatorji, kot denuncijanti. Bili so »regnicoli«, ki so se vrnili, bili so pa to tudi avstrijski podaniki. V Tržiču conte Ottone Valentinis, dr. G. Bonavia, dr. A. Quarantotto, neki Kocjančiči in še drugi . . .

Neki italijanski živinozdravnik si je ogledal kraje, videl red, bogastvo dežele, zmajal z glavo in menil, da, ako ostane Italija lastnica te dežele, potem zadene prebivalstvo slaba izprememba.

(Ti podatki so posneti iz poročil, ki so jih dali listu »L' Eco« razni furlanski internirani, ki pa so se mogli vrniti v Avstrijo.)

Na bojiščih pri Lillu.

»Berliner Tageblatt« objavlja zanimiv dopis svojega vojnega poročevalca na zapadnem bojišču o strahovitih bojih pri Lillu:

Fronta postaja vedno glasnejša. Že 14 dni je bilo opažati čudno gibanje. Streljanje je naraščalo od dne do dne. Tudi na onih delih fronte, ki so bili precej mirni, so nenadoma začele deževati granate. Letalcev je kar mrgolelo vsepovsod. Metali so bombe na kolodvore in skladišča in napadali opazovalce, ki naj bi razrušili važne točke, mostove in prehode. A brez uspeha. Naši vojaki so bili čuječi. Razne vesti so vršale po zraku! Nedvomno, ples se je začel!

Kdo ve, kje bo najhujše Naša fronta od Severnega morja do Argonov tvori skoro četrt kroga. Pričakovati je bilo, da bo skušal sovražnik stisniti obe krili in sicer na zapadu Ypres-La Bassée-Lorette, na vzhodu pa krilo Reims-Argoni. Gotovo udari tu z vso silo, da razbije oblegovalni obroč.

Dne 20. septembra je nastal na napadnih frontah pravi svinčeni vrtinec. Slišal sem njegovo žvižganje iz Champagne; bilo je vsak dan hujše. Bližali so se težki dnevi- Naše čete so bile pripravljene. Le preko njih trupel bi bilo mogoče priti naprej. Hočejo se boriti za stvar Nemčije do zadnje kaplje krvi-

Granate so udarjale v sleherni zakop, sleherni jarek, v vsak spojni jarek. Na tisoče jih je pritulilo na uro. Jarki so bili polni dima, pekočega ognja in strupenih plinov. In sedaj je prišel.

V številni premoči se je valil od zapada in vzhoda . . .

Zunaj divja strašna bitka. Kri, dim, železna in svinčena toča in strupeni plini. Taka je stvar. Pot lije curkoma po obrazih vojakov in na obvezovališčih delajo zdravniki z mrzlično naglico.

Do osrčja Lilla razsaja glasni požar bitke. Topovi grme in bruhajo. Pokali so danes ponoči, da se je tresel zrak, pokali so danes zjutraj in še pokajo, da se stresa zemlja. Glasni, kratki poki, kakor da prihaja plutasti zamašek iz kake ogromne steklenice. Po ulicah obračajo ljudje oči proti nebu. Med oblaki se razbijajo šrapneli v strupenozelene oblačke: letalec. — Priplul je zgodaj zjutraj tik nad mano. Slišati je prasketanje strojne puške: velik angleški dvokrovnik plove drzno med sivimi oblaki v polkrogu. Avtomobili z lahko ranjenimi švigajo po ulicah, v mestu je mrzlično razpoloženje.

Noč. Bulevardi mrgole ljudstva. Svetilke svetijo. Vroč večer se dviga med hišami. Drevesa, tema, velike zvezde in grmenje topov tam zunaj. Avto prihaja. Njegova luč odseva na stenah. Vse obstane. V avtu se nahaja vjeti angleški brigadni general. Kmalu nato je bilo videti po ulicah dolge vrste zajetih Francozov, Angležev in drugokožcev. Na obrazih jim je spoznati, da so strašno trpeli.

Ob 10. zvečer je mesto temno in mrtvo. Glasneje je čuti grmenje topov. Na cestnih vogalih so bili nalepljeni rdeči lepaki: Spodaj imenovane osebe so bile od vojnega sodišča obsojene na smrt in danes zjutraj ustreljene v trdnjavi.

V neki tihi ulici je slišati ženski glas; stokanje, majvkanje prihaja iz temne hiše in šele po dolgem času sem razumel, kar je neprestano ponavljala: »Paul — Madeleine — nikdar več vaju ne bom videla.« Bil je to glas in vpitje blazne.

Par hiš odtod se nahaja trgovina, v njej vse mogoče stvari iz granatnih drobcev in krogel. Kakor trgovina kakega draguljarja. V sredi krasno razpelo iz težkih granatnih drobcev, visoko pol metra. Na jeklenem križu iz granatnih odpadkov visi Odrešenik, Jezus Kristus, vlit v medovino.

Vesti iz primorskih dežel.

Družba sv. Cirila in Metoda in njene tržaške ljudske šole v tekočem šolskem letu. »Edinost« piše: «Vojni dogodki so v minulem šolskem letu zelo vplivali na naše šolstvo v Trstu. Nič manj, nego devet učiteljev je bilo pozvanih pod orožje. Od teh se je doslej vrnil le eden, eden pa je padel na bojišču — Rado Meršek — proti Italiji; dva sta ruska vjetnika. Navzlic temu pa šola ni omejila svojega delovanja, ampak je tudi ob teh neugodnih razmerah vršila svojo kulturno nalogo. Vojna z Italijo je povzročila proti koncu šolskega leta zelo hitro padanje števila šolskih otrok. Od 2064 je padlo to število na 1475. Koncem leta je bilo 589 otrok manj nego med letom; največji del teh je izstopil kratko pred ali pa takoj po izbruhu laške vojne. Bati se je bilo, da se novo šolsko leto 1915/16 začne s še manjšim številom otrok, nego se je zaključilo 1914/15. **A ta bojazen je bila neutemeljena.** Navzlic temu, da je še mnogo slovenskih tržaških rodbin — nekaj zaradi neugodnih železniških zvez, nekaj zaradi prevelikega strahu pred vojnimi dogodki, nekaj pa tudi zaradi neugodnih gospodarskih razmer, — ostalo na Kranjskem, Štajerskem in v drugih deželah; navzlic vsemu temu je že v prvih dveh tednih vstopilo **1806** otrok v Ciril-Metodove šole v Trstu, torej **331 več nego jih je bilo koncem šolskega leta 1914/15.** Res jih je še vedno 210 manj, nego jih je bilo v začetku šolskega leta 1914/15, a pomisliti je treba, da je v današnjih neugodnih razmerah marsikdo pustil otroka pri sorodnikih na deželi, kjer življenske razmere niso tako neugodne, kakor v Trstu. Sicer pa so prvi razredi prenapolnjeni! Vse tri šole imajo šest prvih razredov in v vsakem je nad 60 otrok, dečkov na Acquedottu celo 68, če tudi je bil odklonjen marsikak deček zaradi nedostatnega prostora, ali, ker ima v kako javno mestno šolo v okolici enako dolgo pot. Pa tudi za višje razrede se še vedno oglašajo učenci, ki so še izven Trsta. Pouk se je pravočasno redno pričel; živo pa se občuti v razredih **gospodarska kriza.** Otroci si večinoma le prav težko omišljajo potrebne knjige in druge stvari. Število razredov je za eno vsporednico manjše nego lani, namreč 37; in to 24 osnovnih in 13 vzporednih razredov, dočim je bilo lani 22 osnovnih in 16 vzporednih razredov. **Letos so namreč vse tri šole popolne osemrazrednice, edine s slovenskim učnim jezikom na Primorskem.** dočim je bila lani le dekliška šola na Acquedottu osemrazredna, ostali dve pa sta imeli po sedem zaporednih razredov. — V zmislu tozadevnih predpisov so torej vse tri šole dosegle ono stopnjo, na kateri je možno **zadnje tri razrede pretvoriti v meščansko šolo.** — Upajmo, da se da to kmalu doseči!

Torej navzlic sedanjim težkim razmeram napredujejo Ciril-Metodove slovenske šole v Trstu in to naj posebno v sedanjih časih uvažujejo vsi narodni krogi ter naj ne dopuste, da bi mladina v teh šolah bila radi gospodarske krize ovirana v svoji naobrazbi. Zato: **Žrtvujte po svoji moči za družbo sv. Cirila in Metoda!«**

Dnevne vesti.

— **Imenovanje.** Nadporočnik v 2. bosensko-hercegovskem pešpolku, dr. Vladimir Golja, c. kr. sodnik v Radovljici, je imenovan za nadporočnika-avditorja v rezervi.

— **Odlikovanje.** Načelnik postaje Ljubljane, j. ž., višji revident Avgust Ludvik, je bil odlikovan za izvrstno službovanje v vojnem prometu z zlatim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne kolajne.

— **Odlikovanje pri državni železnici.** Za izborno službovanje v vojnem železničnem prometu so bili m. dr. odlikovani: nadzornik Ferdo Kordaš z viteškim križem Franc Jožefovega reda na traku vojnega zaslužnega križca; postajni mojster Ivan Orel ter skladiščni mojster Leopold Kraljič s srebrnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne kolajne; višji kurjač Maks Vertovec, sprevodnik Fran Perhavec, strojni kurjač Ivan Kovač, postajni paznik Andrej Zupan in premikač Jakob Dobrila s srebrnim zaslužnim križem na traku hrabrostne kolajne.

— **Odlikovanja pri Južni železnici.** Za izvrstno službovanje v vojnem prometu so bili odlikovani m. dr. naslednji uradniki Južne železnice: nadzornik Avgust Krainz z viteškim križem Franc Jožefovega reda na traku vojnega zaslužnega križca; železnični tajnik Andrej Vrečko, višja revidenta Karol Gabriel (Divača) in Fran Potočnik (Ljubljana) z zlatim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne kolajne, revident Robert Kraut, Alojzij Rajner, Ivan Lepej, Jakob Jančar z zlatim zaslužnim križem na traku hrabrostne kolajne.

— **Iz kronike ribniškega trga.** Danes, 5. t. m., je prišlo na našo sodnijo iz gališke občine Bukovsko obvestilo, da je dne 25. novembra l. l. tamkaj za ranami umrl rezerni kadet Štefan Bartol iz Ribnice. S svojimi kameradi 20. lovskega bataljona se je udeležil strahovitega boja in velikega junaštva, ki so ga kmalu nato zabeležili slovenski listi. Bil je zato tudi odlikovan, a šele po svoji smrti, ker že drugi dan je revež podlegel težkim ranam. Bil je on tipičen zastopnik našega revnega naprednega dijaštva. Ob velikih težkočah so ga spravili domači na dunajsko juristično fakulteto. Še sredi bojev ga je strašila misel, da bo izgubil semester, svoji sestri Ani, ki jo je ljubil tako goreče, pa je pridno pošiljal v liniji prislužene kronice. Tihega, a kremenitega značaja je moral že kot dijak biti nešteto bojev, ki so mu venomer pletli venec mučeništva. Danes pa Te, nepozabljeni Štefan, kiti prelestni venec junaštva iz boja za Tebi tako drago domovino. Slava Ti!

— **Darilo.** Gospod Josip Fabiani je mesto venca na krsto umrlega g. R. Siementhala Rdečemu križu daroval 20 K.

— **Za Berto Kendo** je daroval gospod podpolkovnik Fridolin Kavčič na Dunaju 200 kron. Nadalje so bili g. podpolkovniku izročeni od njegovih dunajskih znancev sledeči darovi: Ravnateljstvo virtenberške municijske tovarne 200 K, uradniki imenovane tovarne 100 K, ravnatelj predilnega zavoda dr. A. Spitzmüller 100 K, M. J. Elsinger, tovarnar in liferant domobranstva 20 K, Karol Schmoll, dvorni liferant, 10 K, gosp. Alfred Pick 10 K, g. Emerik Deutsch, tovarnar in liferant domobranstva, 10 K, **skupaj 650 K.** Darovi se izkažejo v predalu »Spenden« upravništev »N. fr. Presse«, »Zeit« in »Deutsches Volksblatt«.

— **Popisovanje zalog žita, mlinskih izdelkov in sočivja.** C. kr. ministrstvo za notranje zadeve je odredilo popisovanje zalog žita, mlinskih izdelkov in sočivja (fižola, graha in leče) po stanju z dne 15. oktobra 1915. V Ljubljani bodo to nalogo izvršile posebne komisije, ki bodo hodile od hiše do hiše, oziroma od obrata do obrata. Popis bo obsegal: **1. vse poljedelske obrate; 2. vse obrtne in trgovske obrate,** ki uporabljajo, prodajajo ali shranjujejo žito, moko ali sočivje; **3. vse občine, javne korporacije ali druge aprovizačne poslovalnice,** ki imajo vsled nove organizacije porabe v zalogi žito, mlinske izdelke ali sočivje. Pri zasebnih strankah se torej zaloge ne bodo popisovale. Zaloge, ki so dne 15. oktobra med potjo, mora prejemnik zglasiti v **treh dneh** po prejemu v posvetovalnici na mestnem magistratu. Opozarjamo, da je vsakogar patrijotična dolžnost, da svoje zaloge vestno popiše, oziroma napove in da oblastva podpira pri njih nalogi. Vsako prikrivanje zalog, ali napačne napovedbe, se kaznujejo z zapornimi kaznimi in visokimi denarnimi globami. Razentega se zatajene zaloge zaplenijo v korist državi.

— **Marka, frank in krona.** Pri plačilih v Švici potom poštne hranilnice se računa za 100 frankov 130 K in pri plačilih v Nemčiji za 100 mark 140 kron.

— **Kdo vé kaj?** Že od 23. junija 1915 nimam nikakega obvestila o svojem možu Francu Hlebec, mesar in posestnik v Idriji, ki je služil pri 87. pešpolku, 12. feldkompanija. Vojake, ki so bili z njim in vedo kaj o njem, prosim obvestila na naslov: Ana Hlebec, gostilničarka v Idriji.

Na razbito steklo je stopil 13letni Leopold Friškovec v Rožni dolini; na desni nogi se je tako vrezal, da mu je curkoma lila kri iz noge in se je onesvestil.

Z jablane je padla 35letna dekla Ivana Beton v Predosljah; pri padcu se je močno poškodovala. — Z lestve pa je padla dekla Ana Škodlar v Dravljah in je tudi precej poškodovana.

Svojega tovariša je okradel v neki gostilni v Ribnici neki Franc Zakotnik. Vzel mu je zavitek s 104 K ali 106 K. Tovariš, ki se imenuje Josip Jager, se je peljal potem z Zakotnikom v Ljubljano, ne da bi kaj omenil tatvino. V Ljubljani sta šla na Dolenjski cesti v neko gostilno, tam pa je prijel Zakotnika in ga dal aretirati. Pri njem niso našli sicer ničesar, pač pa na dvorišču zavitih 84 K, zavitek je spoznal Jager za svojega.

Kino „Ideal“. Pri današnjem specijalnem sporedu bodo predvajali trodejanjsko družabno in kriminalno dramo „Stari prodajalec časopisov“. Drama je vsled izvanredne bogate snovi spretno sestavljena in izvrstno predstavljena. Konec sporeda tvorijo 2 veseloigre „Zlato smejanje“ in pa „Julij in volilne ženske“. Poleg tega je še en naraven posnetek. — Jutri „Vražja vožnja trijambornika“. Senzacijska drama iz življenja mornarjev v 3 oddelkih z „Elzo Fröhlich“ v glavni vlogi.

Najden nož. Nekdo je izgubil nož, kakoršnega rabijo mehaniki za razno merjenje. Nož se dobi na Dunajski cesti št. 22 v stanovanju, pritlično.

Razne stvari.

* **Na Vseh vernih duš dan ne bo premirja.** »Osservatore Romano« dementira poročila, da bi bil papež stavil kak tozadeven predlog.

Podpisujte tretje vojno posojilo!

* **Bolgarski vrtnarji odidejo iz Zagreba.** »Pokret« poroča: Vsled splošne mobilizacije v Bolgariji zapustijo te dni bolgarski vrtnarji Zagreb, kar se bo težko občutilo na našem tržišču. Bolgarska vrtnarska kolonija v Zagrebu obstoji iz sedem vrtnarskih podjetnikov in njihovih pomočnikov, po priliki 70 oseb, od teh je 40 vojnih obvezancev. V zmislu poziva bolgarskega generalnega konzula v Budimpešti pa morajo odiiti v Bolgarijo vsi njeni podaniki, ne samo vojni obvezanci. V Zagrebu so se naselili bolgarski vrtnarji pred 40 leti. Leta 1875. je došel v Zagreb prvi bolgarski vrtnar Todor Stanković, njegov sin je sedaj najuglednejši predstavitelj bolgarske kolonije.

* **Potopil se je parobrod »Svačić«.** Poročajo iz Senja: Dne 3. oktobra ob 11. dopoldne se je potopil v luki parobrod »Svačić«. Parobrod je last hrvatskega parobodnega društva v Senju; bil je zgrajen v luki. Parobrod se je začel potapljati počasi s sprednjim delom, dočim je krmilo s propelerjem ostalo nagnjeno nad morsko površino. Tako je parobrod malo zastal, nato pa se je začel potapljati tudi z zadnjim delom. Morje se je dvignilo in napolnilo še zadnje prostore v ladji, nato je korito broda ležalo na morskem dnu. Samo jambor je ostal na površini in polovica dimnika s hrvatskim grbom, nepribiti deli ladje plavajo okoli po pristanišču. Pravijo, da je vzrok tej škodi samo jako zanikerno gospodarstvo društva, ki se ni brigalo, da bi se bilo popravilo korito ladje.

* **Proti svoji volji odpoklican s fronte.** Nemški listi pripovedujejo zanimivo zgodbo, kako je bil neki francoski vojak proti svoji volji zdrav poslan s fronte domov. Kmet Atanazij Laurat je delal na svojem malem posestvu, ki je hranilo njega in njegovo družino. Napočila je vojna. Tudi on je bil pozvan na bojno polje. Vzeli so ga v bojne vrste in mu izročili varstvo nekega mosta. Na dan je dobival tri in pol franka, pa je večkrat premišljeval na straži, da je Francija bogata, ker na tisoče vojakom plačuje na dan po toliko. Hranil je in neprestano pošiljal svoji ženi denar. Žena pa mu je pisala neki dan, naj ne pošilja toliko denarja domov, naj rajši dobro jé in pije, kajti ona dobiva od države na dan en frank in pol, poleg tega pa dobiva še za otroke državno podporo, pol franka za vsakega. Laurat je marljivo stal na straži po šest ur in kadar se komu drugemu ni ljubilo stražiti most, ga je stražil namesto njega Laurat in zopet je bil dobro plačan. Dobro je jedel in pil Laurat in vsak teden je poslal domov 40 frankov. Noben človek ni bil tako zadovoljen z vojno kakor on, in prepričan je bil, da če bo trajala še kaj časa, bo obogatel. Nekaj mesecev nato je došlo pismo, v katerem mu žena naznanja, da je povila šesto dete. V istem času pa je tudi izšla ministrska naredba, da vsi oni vojaki, ki imajo po šest otrok, so rešeni vojaške službe in lahko gredo domov. Laurat je bil poslan domov. S kako težkim srcem je zapustil svoj most! Sedaj je zopet doma, svoje šesto dete ima sicer rad, ali pogostoma vzklikne: Koliko denarja me stane moje šesto dete!

* **Morganatični zakon velikega kneza Pavla Aleksandroviča.** Umorjenega carja Aleksandra II. najmlajši sin Pavel Aleksandrovič se je leta 1889. poročil z grško princezinjo Aleksandro, sestro sedanjega kralja, ki je pa umrla že leta 1891. Naslednje leto se je veliki knez poročil v Livornu na Italijanskem z Olgo Valerjanovo Karnovičevo, ločeno ženo deželnega svetnika Pistolkovskega. Bavarski princ-regent Luitpold ji je leta 1904. podelil grofovstvo in se je kot morganatična žena velikega kneza imenovala Ogla grofinja Hohenfelsen. Zdaj jo je ruski car imenoval za kneginjo Palej in tudi njenim sinom je podelil knežji naslov. »Kölnische Ztg.« meni, da je to izraz sovražnosti proti vsemu nemškemu, ki je zavladala na Ruskem in tudi prouzročila, da je bilo stolno mesto prekrščeno v Petrograd. Veliki knez Pavel Aleksandrovič ima iz prvega zakona dva otroka, Dimitrija, ki je bil lani na Poljskem težko ranjen, in Marijo, ki je bila poročena s švedskim princem Viljemom, a se je ločila. Veliki knez Pavel Aleksandrovič živi s svojo morganatično ženo in tremi otroci iz tega zakona v Parizu.

Darila.

Osrednjemu skladišču Rdečega križa so došla od 1. do 30. septembra 1915 sledeča darila: Njena ekscelenca baronica Karla Schwarz 25 steklenic kompota. Gospa Šarabon 6 srajc, 6 hlač, 12 parov nogavic, 3 kg čokolade. Podružnica Rdečega križa v Poljčanah 16 steklenic borovničevca. Podružnica Rdečega križa v Pragi, knjige. Gospa Ana Sova, grad Pichlarn, Irdning, knjige. Baronica Minutello, Moravče 1 zaboj jabolk. Gosp. posestnik Feliks Stare, 3 vozove jabolk. Gospice M. in E. Fröhlich 7 proteznih vezi, 6 srajc, 10 prevlakblazin, 7 blazin. Gospod Jakob Kočevar, Lipovec II., Semič 4 zajce. Ga. Hermina pl. Salomon, 3 pare nogavic in starega platna. Gospod posestnik Feliks Stare, Kolovec 4 zaboje jabolk. Gospod lekarnar Piccoli 100 steklenic železnatega vina. Gospa kontreadmiralova Rence pl. Schonte-Seedank, 13 oblek, 3 srajce, 12 parov nogavic, 4 hlače, 1 suknjo. Podružnica Rdečega križa, Kranj 1 zaboj jedilnega orodja. Gospod J. Benedikt v cesarja Fran Josipa azilu 2 molitvenika. Gospa Bauer, 6 blazin in šarpije. Gospa Dora Urbančič, Lož staro platno. Gospa Matilda Tomažin, Bihač 1 blazino. Gospod Janez Kosler 100 blazin za okrepčevalno postajo na kolodvoru. Gospica Majdičevo 1 vrečo šarpije. Gospica Butarič 6 blazin in šarpije. Gospod Danijel Battelino, Spodnja Šiška 1 zajca. Gospod Gärtner, pekovski mojster 3 velike košare hrušk. — Za rekonvalescentni dom v cesarja Frana Josipa azilu za okrepčevalo postajo so darovali: Gospica Konschegg 2 steklenice konjaka, 1 steklenico ruma. Gospod Ferdinand Souvan 2200 cigaret. Grofica Chorinsky 1 cesarjevo podobo. Gospa Jesenkova, Vegova ulica 1600 cigaret. Gospa Sajovičeva 5 kg bonbonov. Gospa Mekula 2 odeji. Gospa Šarabonova 1 škatljo čokolade, 1 steklenico konjaka.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 3. oktobra: Helena Zajc, mestna uboga, 87 let, v mestni ubožnici, Karlovška cesta 7.

Dne 5. oktobra: Ivan Magister, premikač državne železnice, 53 let, Tržaška cesta 24.

Dne 7. oktobra: Ana Marija Čermak, zasebnica, 67 let, Jenkova ulica 5. — Neža Wagner, likarica, 64 let, Streliška ulica 6.

Dne 8. oktobra: Andrej Magajna, delavec - hiralec, 58 let, Radeckega cesta 9.

V deželni bolnišnici.

Dne 3. oktobra: Luka Ferlič, tovarniški delavec, 60 let.

Dne 4. oktobra: Marija Korže, bivša služkinja, 0 let. — Jožefa Skolaris, dninarica-begunka, 75 let.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 Sredn i zračni tlak 736 mm

oktobra	Čas opazovanja	Stanje barometra v *mm*	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebo
7.	2. pop.	734·4	13·3	sl. jzah	oblačno
„	9. zv.	735·0	9·3	brezvetr.	del. jasno
8.	7. zj.	733·8	7·1	„	megla

Srednja včerajšna temperatura 10·2°. norm. 11·2°. Padavina v 24 urah mm 0·0.

ZAHVALA.

Za vse dokaze srčnega sočutja povodom bolezni in smrti našega iskreno ljubljenega sina oziroma brata, gospoda

Antona Černeta

abiturijenta

kakor tudi za časteče spremstvo in poklonjene lepe vence izrekamo vsem udeležencem in darovalcem našo iskreno zahvalo.

Spavaj sladko srce drago! 2557

KRANJSKAGORA, 8. oktobra 1915.

Žalujoča rodbina.

CRESCE FORTIS
SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI. PORODNIŠNICA.
LJUBLJANA KOMENSKEGA ULICA 4
ŠEF ZDRAVNIK PRIMARIJ DR. FR. DERGANC

Spretna šivilja se sprejme takoj.
Kje, pove uprav. »Slovensk. Naroda«. 2566

Zaradi odpotovanja **prodam** takoj cenó **lep dobro ohranjen**
avtomobil
Vpraša in ogleda se **v trafiki Jezeršek, Zaloška cesta 166.** 2554

Iščem mesarskega vajenca
Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«. 2567

Smrekovo lubje kupuje 2568
in prosi ponudeb s ceno tvornica usnja
FEIGEL
Drošau pri Plznji, Češko.
Prosi se nemška korespondenca.

Tvornica v bližini Ljubljane **sprejme** bilanciranja zmožnega 2558
knjigovodjo
ali knjigovodkinjo, zmožno obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi. — Ponudbe pod **„F. E./2558“** na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Kočijaž se išče.
Predstavi se **v Sodni ulici št. 2, levo.** 2513

Spretna 2547
modistinja
se takoj sprejme.
Služba stalna. Plača po dogovoru.
Marija Götzl
Ljubljana, Židovska ulica 8.

Vsak petek in torek se dobivajo 2556
različne vrste, jadranske in severnomorske ter donavske
RIBE
v delikatesni trgovini
ANTON STACUL, Ljubljana.

Povečane slike
do naravne velikosti, kakor tudi
oljnate portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki fotografiji 4192
Davorin Rovšek
prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Kolodvorska ul. 34 a.

Prodajalka
z dobrimi referencami **išče službe za mesec november** v tobakarni ali pa v trgovini, najrajše na Štajerskem. Cenjene ponudbe na upravništvo »Slovensk. Naroda« pod **„Štajersko/2569“.** 2569

Starejši 2565
fant-sodar
kateri bi opravljal tudi vsa domača dela **dobi službo.** Ponudbe pod **„sodar/2565“** na uprav. »Slovensk. Naroda«.

STANOVANJE
z 2 ali 1 sobo, kuhinjo in pritiklinami v mestu ali okolici **se išče za takoj ali nobember.** Ponudbe na upravn. »Slovenskega Naroda« pod **„Čedno stanovanje/2561“.** 2561

Namizna jabolka
od 5 kg naprej po 30—60 vin. kg razpošilja po povzetju **A. OSET, p. Guštanj, Koroško.** Razpošilja se tudi **vino, jabolčnik, suhe češplje** in novo **zdravilno kislo vodo „SILVA vrelec“.**

Stanovanje
2—3 sob **išče** stalna stranka **za takoj ali 1. november.** Ponudbe na upravništvo »Slovenskega Naroda«. 2560

Gospa
v srednjih letih, dobra kuharica, izvedena v gospodinjstvu, tudi pedagogično izobražena, **išče službe gospodinje** pri samskem gospodu ali vdovcu z otroki tu ali na deželi.
Ponudbe pod **„Gospodinja/2546“** na upravn. »Slov. Naroda«. 2546

Zaradi odpotovanja **se cenó odda**
lepo stanovanje
s 3 velikimi sobami s pripadki, z razgledom na ulico. Pripravno posebno za pisarne. Ogleda se **Gledališka ulica štev. 7, I. nadstr., vrata 4.**

Redka prilika! Redka prilika!
Krasna salonska oprava, spalna soba, 2 postelji, 4 omare, spalna soba z eno posteljo, trajnodorna peč se proda resničnim kupcem. Kje, pove uprav. »Slovenskega naroda«. 2543

Ovčjo volno
vseh vrst in vsako množino 2117
kupuje po najvišjih cenah
J. GROBELNIK, LJUBLJANA, MESTNI TRG št. 22.

Za jesensko in zimsko sezono
priporoča tvrdka
Gričar & Mejač
Ljubljana, Prešernova ulica št. 9
svojo bogato zalogo
izgotovljenih oblek
za gospode in dečke
ter mične novosti 309
v konfekciji za dame in deklice.
Ceniki zastonj in franko.

Proti nalezenju
se moramo varovati tembolj, ker sedaj razne nalezljive bolezni na pr. škrlatinka, ošpice, koze, kolera, tifus nastopajo z zvišano močjo, zato
rabite 4179
povsod, kjer se pojavijo take bolezni, dobro desinfekcijsko sredstvo, ki ga morajo imeti ob potrebi pri vsaki hiši. Najprimernejše razkužilo sedanjosti je po preiskavah zavodov prof. Löfflerja, Liebreicha, Proskauerja, di Vestea, Pfeifferja, Vertuna, Pertika, Vasa itd. nesporno
LYSOFORM
ki se brez vonja, nestrupen in ceno dobi v vsaki lekarni in drogeriji v originalni stekienici (zeleno steklo) po **90 v.** Učinek Lysoforma je točen in zanesljiv, zatorej ga zdravniki priporočajo za razkuževanje pri bolniški postelji, za izmivanje ran, oteklin, za antiseptične obveze in za irigacijo.
Lysoformovo milo
je voljno toaletno milo, ki obsega Lysoform in učinkuje antiseptično in se lahko rabi za najbolj občutljivo kožo, tudi pri otrocih in dojencih. Dela kožo mehko in voljno ter povzroča posebno vonjav duh. Zadostuje en poizkus in rabili boste zato zanaprej to izvrstno milo, samo navidez drago, v rabi pa jako varčno, ker milo dolgo traja. **Komad stane K 1·20.**
Lysoform s poprovo meto
je močno antiseptična ustna voda, ki takoj in zanesljivo odstrani duh iz ust ter zobe beli in konservira. Tudi pri katarih v vratu, kašlju in nahodu ga po zdravniški odredbi lahko rabite za grganje. Nekaj kapljic zadostuje na kozarcu vode. **Originalna steklenica** stane **1 krono 60 vinarjev** in se dobiva v vsaki lekarni in drogeriji. Zanimivo knjigo z naslovom »Zdravje in desinfekcija« pošlje na željo gratis in franko kemik HUBMANN, referent Lysoformwerke Dunaj. XX., Petraschgasse 4.